

Uchwała nr 174/2005
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z 14 grudnia 2005 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały nr 213/XLI/2005 Rady
Miasta w Piechowicach z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustalenia
wysokości stawek podatku od nieruchomości

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu uchwala, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się nieważność § 2 uchwały nr 213/XLI/2005 Rady Miasta w Piechowicach z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek podatku od nieruchomości, z powodu istotnego naruszenia art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t.j. Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 84 ze zm.) w związku z art.32, art.168 i art.217 Konstytucji RP.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Uchwała nr 213/XLI/2005 Rady Miasta w Piechowicach z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek podatku od nieruchomości, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu – Zespół w Jeleniej Górze w dniu 25 listopada 2005 roku.

Przedmiotową uchwałą organ stanowiący wprowadził w § 2 następującą regulację:
“ Zwalnia się od podatku od nieruchomości budynki, budowle i grunty lub ich części stanowiące własność gminy, administrowane przez jednostki i zakłady budżetowe gminy, za wyjątkiem przedmiotów opodatkowania zajętych na działalność gospodarczą”.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, zważyło co następuje.

Podstawą prawną do zastosowania zwolnienia od podatku od nieruchomości jest art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Przepis ten jednoznacznie wskazuje na delegację do określenia przez organ stanowiący gminy zwolnień o charakterze przedmiotowym. Oznacza to, że ustanowione zwolnienia winny wiązać się z określonymi cechami szeroko rozumianego przedmiotu opodatkowania a nie podmiotu podatku, czyli podatnika. Wskazanie strony podmiotowej obowiązku podatkowego, tj. w czym się znajduje władztwie przedmiot opodatkowania, jest niedozwoloną modyfikacją delegacji ustawowej wynikającej z art. 7 ust. 3 ustawy.

W wyroku z dnia 6 maja 2004 r. Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu sygn. akt I SA/Po 153/04 opublikowanym w OSS 2005/2/60, sąd odniósł się do wykładni art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, stwierdzając, iż treść powyższego przepisu upoważniającego wyłącznie do korekty obowiązku podatkowego poprzez możliwość wprowadzenia dodatkowych zwolnień od jego ponoszenia jest na tyle jasna, iż ma zastosowanie reguła interpretacyjna – clara non sunt interpretanda (przepisy jasne nie wymagają interpretacji). W związku z powyższym organ nadzoru stwierdził, iż doszło do niezgodnego z prawem zastosowania delegacji ustawowej w związku z wprowadzeniem zwolnienia podatkowego o charakterze przedmiotowo – podmiotowym poprzez wskazanie właściciela nieruchomości objętych zwolnieniem oraz ich administratorów. Takiego zwolnienia organ stanowiący wprowadzić nie może. Wprowadzenie takiego zwolnienia narusza zasadę równości wobec prawa, wyrażoną w art. 32 Konstytucji RP. Zauważyć należy, iż powyższy pogląd co do niemożliwości wprowadzania

zwolnień przedmiotowo – podmiotowych znalazł aprobatę w orzecznictwie sądowo administracyjnym (por. wyroki ISA/Wr 77/05 z dnia 19 maja 2005 r. SA/Sz 581/03 z dnia 15 października 2003, SA/Bk 396/01 z dnia 24 sierpnia 2001 r.).

Koniecznym jest ponadto zwrócenie uwagi na konstytucyjne ograniczenie władztwa podatkowego jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z art. 217 Konstytucji RP, nakładanie podatków, innych danin publicznych, określanie podmiotów, przedmiotów opodatkowania i stawek podatkowych, a także zasad przyznawania ulg i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków następuje w drodze ustawy. Przepis ten ogranicza swobodę organów administracji publicznej w zakresie nie tylko związanym z finansami państwa, ekonomicznymi podstawami jego działalności, ale także sfery wolności i praw człowieka i obywatela poprzez położenie kresu możliwości nakładania podatków i danin publicznych, ustalania stawek podatkowych, zasad przyznawania ulg i umorzeń, jak również zwolnień od podatku w innej formie niż w drodze ustawy. Ta sfera życia poddana została wyłącznie regulacjom ustawowym, a więc znajduje się w zakresie właściwości organów władzy ustawodawczej. Organy władzy wykonawczej nie mogą samodzielnie wykonywać innego władztwa podatkowego niż wynika to z upoważnienia ustawowego, na co wyraźnie wskazuje art. 168 Konstytucji RP, stanowiący, że jednostki samorządu terytorialnego mają prawo ustalania wysokości podatków i opłat lokalnych w zakresie określonym w ustawie.

Reasumując należy stwierdzić, iż zarówno Konstytucja jak i ustawa o podatkach i opłatach lokalnych nie daje gminie uprawnienia do stanowienia zwolnień podatkowych innych niż przedmiotowe. Zwolnienia podatkowe o charakterze podmiotowym są zastrzeżone do regulacji ustawowych. Przyjęta więc przez Radę Miasta w Piechowicach regulacja mająca charakter przedmiotowo-podmiotowy w istotny sposób narusza prawo.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Radzie Miasta w Piechowicach przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Św. Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

/-/ dr Bogdan Cybulski